

Contra Aznar viurem millor?

El Partit Popular (PP) ha guanyat les eleccions legislatives del 3-M. Una data que passarà a la història per això i per l'escàs grau de fiabilitat de les enquestes electorals. Unes enquestes que situaven el PP al llindar de la majoria absoluta i el PSOE al punt de l'abisme. Res més lluny, la diferència és mínima: 156 diputats per al PP, 141 pel PSOE. Els escons s'han invertit gairebé d'una manera exacta respecte a les eleccions generals tingudes el 1993, quan n'obtingueren, respectivament, 141 i 159.

El PP es troba, doncs, en el mateix lloc on es trobava el PSOE en la passada legislatura, però políticament pitjor situat, per què així com el PSOE podia escollir entre diferents forces polítiques –pel centre (CiU i PNV) i per l'esquerra (EU)– per a establir un pacte de govern, les possibilitats de pacte del PP són, a hores d'ara, poc clares. Es tracta d'un PP que ha fet, d'un costat, una legislatura de duríssima oposició al PSOE i d'acusació a CiU de complicitat amb els socialistes i, de l'altre, una campanya electoral en què no s'ha estat de fer espanyolisme acusant el PSOE d'amagar la paraula "Espanya" en els eslògans de Catalunya i del País Basc. D'aquesta manera, Aznar –que tancava la nit electoral al crit de "*¡Viva España!*"– s'ha tancat les portes a un possible pacte amb els partits nacionalistes de centre, almenys a curt termini.

Un panorama que no augura, d'entrada, ni tan sols una investidura d'Aznar com a president tan tranquil·la com aquest calculava ahir i voldria avui. Fins i tot, en aquests moments tampoc no és desgavellat pensar que Aznar comence la seua legislatura amb l'oposició de la pràctica totalitat de la cambra i en qualsevol cas, les adhesions que es poden intuir són del tot insuficients, per no dir que anecdòtiques. Un panorama, certament, que tampoc no dóna cap estabilitat de futur a un previsible govern d'Aznar,

que en aquestes circumstàncies resultaria completament insostenible. Fins i tot, tampoc es pot descartar un majoria parlamentària alternativa al PP, en cas que la situació esdevinga ingovernable. Inaki Anasagasti, portaveu del PNB, assenyalava la nit electoral que s'havia de començar per no deixar les presidències de les Corts i del Senat en mans del PP.

La campanya del PP envers CiU, feta sense solta ni volta i amb una total manca de previsió política, pot ara girar-se –els vuit diputats populars a Catalunya són un seriós correctiu de la societat catalana– en contra d'un Aznar que s'ha entestat a basar la seua carrera a la presidència del govern en una irresponsable política de terra cremada. I pot girar-s'hi precisament pel remarcable manteniment de CiU, que conserva amb els 16 diputats obtinguts tota la capacitat de decisió de què disposava amb Felipe González al poder. Jordi Pujol es troba, en aquest sentit, davant de dues decisions de gran transcendència i molt connectades entre si: d'un costat, què fa a Madrid, i de l'altre, i més immediata, què fa a Barcelona. I és d'aquesta segona decisió on es desprendreà la idea que té envers el paper que ha de representar en la legislatura

“La campanya del PP envers CiU pot ara girar-se en contra d'Aznar, que ha basat la seua carrera a la presidència del govern en una irresponsable política de terra cremada.”

espanyola que tot just comença i que amenaça de convertir-se en la més entretinguda dels últims anys. Pujol té, tant en un sentit com en un altre, múltiples combinacions a la mà. A Madrid, pot optar entre ajudar Aznar, com ho va fer amb González, o mantenir-se a l'oposició, actitud que a mig termini provocaria la caiguda del govern del PP.

Quant a la política autonòmica catalana, Pujol té, d'entrada, dues possibilitats de moure fitxa. La primera, governar en solitari amb el suport parlamentari d'alguna de les tres forces que se li han ofert d'una manera o altra (PSC, ERC i PP). I la segona, formar govern de coalició bipartit (CiU-PSC o CiU-ERC) i fins i tot tripartit (CiU-PSC-ERC). Evidentment, de totes les

possibilitats esmentades n'hi ha que són més possibles i n'hi ha que ho són menys, però certament poques vegades la vida política havia ofert tants elements d'interès com a hores d'ara.

Siga quina siga, finalment, l'actitud de Pujol, el període polític encetat el diumenge, dia 3 de març, ha de marcar un avanç significatiu des del punt de vista nacional. En els anys vinents, Catalunya ha d'eleva el seu sostre d'autogovern, i en aquest sentit, Pujol té davant, pel costat espanyol, un PP poc sensible al desenvolupament de l'estat de les autonomies i un PSOE encaminat, des de l'oposició, a radicalitzar els seus sostres autonomistes i federalistes. I pel costat català, una ERC que li marca el paràmetre sobiranista justament quan a Espanya més necessiten la participació del nacionalisme moderat català.

Quant al País Valencià, el fet que el PP s'haja mantingut respecte a les anteriors legislatives i que UV haja tret l'acta de diputat amb el menor nombre de vots de la seua història —dada que confirma la seua tendència a la baixa—, és un factor que cal tenir en compte i del qual es desprenen diverses anàlisis optimistes. D'un costat, la immobilitat en què els quinze diputats obtinguts situen el PP, que contrasta amb l'impacte mediàtic del multitudinari míting d'Aznar a Mestalla i amb la majoria de progrés que continua caracteritzant la societat valenciana, on EU ha mantingut els tres diputats que tenia i el PSPV ha passat de dotze a tretze diputats. I encara és més significatiu que aquests resultats tan positius de l'esquerra valenciana s'hagen produït en el moment de màxima eufòria del PP. Uns resultats que representen un fracàs directe del president de la Generalitat valenciana, Eduardo Zaplana, que s'ha guanyat el rebuig majoritari dels valencians tan sols vuit mesos després d'accedir al poder autonòmic. De fet, Joan Romero, vice-secretari general del PSPV, parlava la mateixa nit electoral d'aquest fet com de l'"efecte Zaplana".

Són resultats que permeten d'albirar una llum esperançadora per a un futur proper de dignitat nacional i social per al País Valencià. Junta-

ment amb el Principat, el País Valencià és el segon gran fracàs del PP en aquestes eleccions. I és important remarcar també el fet que en un context mediàtic tan desfavorable dos partits com són la UPV i el PSM hagen aconseguit superar els vint mil vots.

Un altre fet tingut al nostre país i que també és una important victòria sobre el PP es produïa a les Illes Pitiüses, on l'agrupació Eivissa i Formentera al Senat (vegeu EL TEMPS, número 610), formada pel PSOE, ERC, EU, ENE i Els Verds, "furtava" per primera vegada el senador pitius al PP, a qui treia una diferència de prop de tres mil vots. Es tracta d'un fet important perquè introdueix la cultura de pacte entre les forces d'esquerra i nacionalistes progressistes a l'hora de fer possibles programes de mínims per guanyar la batalla al PP allà on això és possible. Malauradament, al nostre país, l'experiència només ha estat viable a Eivissa i Formentera, on el poder del PP ve de llarg, però un cop vist el bon resultat, fóra desitjable qualsevol esforç en aquest sentit.

En aquest número, i tal com indica la nostra portada, hi trobareu quatre entrevistes a través de les quals s'analitzen alguns dels reptes més importants que ha d'afrontar el nou govern, previsiblement en mans de José María Aznar: el model d'estat, la regeneració democràtica o el benestar social, tot englobat en el marc de la fi de segle.

Una d'aquestes entrevistes té com a protagonista l'historiador Josep Fontana, que diu entre d'altres coses referint-se a l'actual situació política espanyola: "El panorama no és estimulante, certament. Però cal tenir en compte que des del poder la dreta no podrà fer tot allò que voldrà. Faran el que els deixarem fer. Admeto que un sector d'aquesta s'ha civilitzat prou, però parteixo d'una base, que crec fonamentada, de recel i de preocupació i d'una certa convicció que el que cal fer és preparar-se per resistir". En qualsevol cas, es tracta de dos elements optimistes de cara a aconseguir un futur immediat millor que és a l'abast de la mà: redreçar el país és una tasca més possible que mai. Només cal posar-s'hi. ■

“Els quinze diputats del Partit Popular al País Valencià representen un fracàs directe del president de la Generalitat valenciana, Eduardo Zaplana, que s'ha guanyat el rebuig majoritari dels valencians tan sols vuit mesos després d'accedir al poder autonòmic.”